

Årsmelding 2013

Samarbeidsforum har nå 7 medlemskollektiv.

Styret og sosialpolitisk utvalg.

Styret har denne perioden bestått av følgende personer:

Leder:	Reidun Wilhelmsen	Kvinnekollektivet Arken
Sekretær:	Rune Sundt	Stiftelsen Fossumkollektivet
Kasserer:	Ragna R. Ellingsen	Langørjan Gård
Styremedlem:	Trude Rød	Finnmarkskollektivet
Vara:	Hilde Bianca Midtbø - ny	Stiftelsen Solliakollektivet

Følgende personer har utgjort **sosialpolitisk utvalg** denne perioden.

Leder:	Knut Bakke	Hiimsmoenkollektivet
	Tore Martin Helgesen	Stiftelsen Solliakollektivet
	Dan Brovold	Stiftelsen Klokkegården
	Gisle Andersen	Tyristiftelsen

Årsmøte ga styret fullmakt til å finne kandidat til **valgstyre**, og nytt valgstyre ble valgt på Gurisetsamlingen i uke 45, og består av:

Edvard Tidemann	Stiftelsen Solliakollektivet
Mette Byremo	Hiimsmoenkollektivet

Følgende personer har utgjort **FOU-utvalget**:

Ikke aktivt i 2013.

Guriset-samlingene

Følgende innledere bidro på våre konferanser i 2013.

Guriset uke 10:

Sturla N Johansen – RUStelefonen 08588:

En oppdatering i nye og gamle rusmidler, ny narkotikaforskrift, nye rustrender og tilbudet til RUStelefonen.

Espen Freng – Kompetansesenter rus, velferdsetaten i Oslo kommune:

”Forskjeller som utgjør en forskjell – behandlingsapparatets møte med folk med minoritetsbakgrunn.”

Per Føyn – psykiater med lang fartstid i feltet:

- 1) Nevrobiologi, psykodynamisk forståelse og rusbehandling
- 2) Traumer, rus-/avhengighetsutvikling og behandling

- 3) Arbeid og aktivitet som behandling
- 4) Forsøk på å beskrive en integrert/syntetiserende modell for avhengighet

Guriset uke 45:

Hallbjørg Hage - Floenkollektivet:

Informasjon om tilbud og ideologi.

Floenkollektivet har over 20 års erfaring fra medikamentfri behandling av rusavhengige i offentlig regi.

Rita Nilsen - Retretten:

Informasjon om tilbud og ideologi.

Retretten er et rusfritt møtested hvor tidligere rusmisbrukere, straffedømte og deres pårørende er velkommen. De tilbyr veiledning, akupunktur og lærings- og mestringskurs, alle tilbud er gratis.

Olaf Bergflødt – Vestre Viken :

Hvordan de jobber etter endringene som er gjort, bl.a. med mer fokus på korttidsbehandling.

Reidun Hobbesland – Stavne Arbeid og Kompetanse

Informasjon om program og verktøy i [Kognitiv Bank Stavne](#).

- Et tilbud til alle jobbsøkere/deltakere på Stavne
- Ulike kognitive program/metoder brukes i individualsamtaler – i utgangspunktet 3 – 5 samtaler pr person
- Tilbyr også samtaler med kortere varighet (f.eks en samtale) i forhold til konkrete bestillinger

Møtevirksomhet i perioden

Det har vært avholdt følgende møter i perioden:

7.1.2013	fellesmøte styret og sosialpolitisk utvalg, Oslo
6.3.2013	Årsmøte med «åpen post.»
11.4.2013	fellesmøte styret og sosialpolitisk utvalg, Oslo
6.5.2013	fellesmøte styret og sosialpolitisk utvalg, Oslo
3.9.2013	Avlyst
24.10.2013	Utsatt til 5.11.2013
5.11.2013	fellesmøte styret og sosialpolitisk utvalg, Oslo
16.12.2013	fellesmøte styret og sosialpolitisk utvalg, Oslo

Styre-/fellesmøtene i Samarbeidsforum har gjennom 2013 for en stor del blitt avholdt i Retrettens lokaler i Oslo sentrum. Dette har vist seg å være en gunstig løsning på flere måter og vedtatt videreført.

Årsplan 2013

Årsplan for sos.pol.utv. 2013, vedtatt på årsmøte:

Årsplan sos.pol.utv.:

Stortingsmelding BV

Guriset

Høringer – sørge for å havne på høringslister.

Oppfølging av rapport barnevern – skal vi satse på tilsvarende for voksenalder/helse?

Oppfølging av årsplan og andre viktige saker i 2013:

Rolf Jansen gikk bort i august 2013. En sann kollektivist og sentral skikkelse i Samarbeidsforum er borte. Vi lyser fred over hans minne.

Stortingsmelding BV

Stortingsmelding om barnevern kom ikke i 2013.

Forhandlinger med BUFETAT

Fra 2013 ble forhandlingene med BUFETAT vedrørende betaling for ubenyttete plasser gjort gjeldende for Hiimsmoen, Klokkergården, Fossum og Tyrili kollektivene. Selv om vi ikke fikk så mange garanti plasser som vi ønsket, var dette en stor prinsipiell seier.

Oppfølging av rapport barnevern – skal vi satse på tilsvarende for voksenalder/helse?

Rapporten «Felles terapeutiske virkemidler i ruskollektiv for mindreårige,» som Samarbeidsforum finansierte – ble det vedtatt skulle omarbeides og nedkortes til artikkelform med det formål å få artikkelen publisert i «Tidsskrift for norsk psykologforening.» Forfatterne av rapporten forestod arbeidet og artikkelen ble antatt i tidsskriftet vol 50, september 2013.

Etter en diskusjon i styret og sosialpolitisk utvalg ble det enighet om at dette måtte bli et helt nytt satsingsområde, der vi ikke kunne legge rapporten om barnevern-kollektivene til grunn. Saken må arbeides videre med.

Høringsinstans

Samarbeidsforum er nå med som høringsinstans.

GURISSET

Gjennomføring av Gurisetsamlingene er vedtatt flyttet fra uke 10 og 45, til uke 12 og 45 – gjeldende fra og med 2014. Dette for å tilpasse oss begivenheter i de respektive medlemskollektivene bedre.

Organiseringen av Guriset fungerer fortsatt som i 2012 – hvor styret/sos.pol.utvalg selv organiserer gjennomføring og forberedelser - men Trude er ute av rollen som koordinator i.f.t. hotell.

Ledelse av Samarbeidsforum og forberedelse av Gurisetsamlinger krever nå mer arbeid av leder siden vi har valgt å redusere kostnadene det innebærer å få ekstern hjelp til dette. Styret vedtok i møte i april at midler vi har satt av til adm. gjennomføring av

Gurisetsamlingene skal gå til leder som lønnskompensasjon siden dette er arbeid som må gjøres på fritid.

Styret har før samlingen i uke 12, 2014 besluttet at det også for denne samlingen skal subsidieres 3 deltakere fra medlemskollektiver av de midlene vi har fått i støtte fra Helsedirektoratet til kompetansehevende tiltak. Tilskuddet brukes ellers til honorar, opphold og reiseutgifter til innledere/foredragsholdere.

Tilskuddet har tidligere vært diskutert brukt til utvidelse av kursrekka/opplæringsprogrammet, men det er ikke vedtatt noen endringer i løpet av 2013.

Tilbakemeldingene fra deltakerne på Guriset, slik samlingene er organisert nå, er så gjennomgående gode – at formen på samlingene kun er bestemt justert på mindre vesentlige områder. Formen med fagkonferanse og kursrekke, form og tempo, samvær og utveksling av erfaring viser seg å være en modell som deltakerne er svært fornøyd med.

Av innledere på Guriset i 2013 har vi klart å holde god kvalitet både på aktualitet i tema og på foredragsholdere/innledere. Innledere og foredragsholdere er beskrevet i foregående pkt. «Gurisetsamlingene.»

I uke 45 ble det på samlingens 3. dag som normalt arrangert «Åpen post.» Hiimsmoen presenterte to prosjekt; Båtprosjektet og Armeniaprojektet. Informasjon og film om bruk av båt som sosialpedagogisk lærings-, mestrings- og erfaringsarena. Armeniaprojektet handler om engasjement i fattige menneskers levekår – og hvor lite hjelp fra oss som skal til for å forløse familiers ressurser til selvhjelp. Innsamling av penger og reise til Armenia for selv å delta i konkret hjelpearbeid opp mot familier.

Til slutt ble det gjort en tilbakemeldings- og evalueringsjobb i forhold til Gurisetsamlingenes form og innhold – kvalitet, lengde, programtetthet osv. Guriset har funnet en form og kvalitet som deltakerne ikke ønsker å gjøre for store endringer på under mottoet «Never change a winning team.»

Aktuelle tema og forelesere til Gurisetsamlingene er et gjengangstema på våre møter og er slik forsøkt kvalitetssikret og validert. Mot slutten av 2013 ble en rekke tema til Guriset uke 12, 2014 - diskutert og vurdert. Høyst aktuelt er nye regler for gjennomføring av straff etter Lov om straffegjennomføring – noe vi trenger førstehåndskunnskap om. Hvilke muligheter, forbedringer og begrensninger ligger i de nye reglene?

Barnevernstjenester går i arv – det vet vi – men hvorfor og hvordan forhindre? Magne Raundalen og Willy Tore Mørch forfattet i 2013 artikkelen «**GENERASJONSOVERFØRING AV BARNEVERNTJENESTER.**» Vi ønsket oss mer informasjon rundt artikkelforfaternes funn og betraktninger og ønsket Raundalen til Guriset i uke 12, 2014.

Et tema som ble foreslått under uke 45, 2013 til neste Gurisetsamling, var nettvett, nettmobbing og eksponering på sosiale medier. **Barnevakten» v/Jan Erik Kråglund** <http://barnevakten.no> – kommer for å si mye om dette i uke 12.

Ny og spennende forskning på mat, intoleranse og rusavhengighet vekket også interesse for om vi kan forbedre kvaliteten på behandlingen vi gir ved endret kosthold og ytterligere forståelse av kosthold som viktig faktor. Til Guriset 2014 inviterte vi derfor **Merete Askim - ærnæringsfysiolog – Norsk Proteinintoleranse Forening**: Askim holder sitt innlegg «ernæring, matens opioide peptider - og rus»

For mer informasjon se artikkelen: - FOR RUSAVHENGIGE KAN DENNE MATEN GJØRE ALT VERRE

Anskaffelser

Anskaffelser i HSØ og HN har vært et tema gjennom hele 2013. Langtidsbehandling, antall døgnbehandlingssplasser, nedleggelse og frafall av gode kollektiver.

Medlemmer i Samarbeidsforum

Vi har ved flere anledninger diskutert mulighet for nye medlemmer i Samarbeidsforum – noe som resulterte i at Floenkollektivet ble invitert til guriset i 45 for å presentere sitt behandlingstilbud. Floenkollektivet ble tilbudt medlemskap i Samarbeidsforum men har ikke gitt svar ved utgangen av 2013.

Vi har ellers tidligere – og igjen – invitert Motivasjonskollektivet, uten at de har valgt å melde seg inn.

Muligheten for å utvide Samarbeidsforum til å kunne være en organisasjon for flere enn de som selv definerer seg som kollektiv – f. eks. terapeutiske samfunn – har også vært diskutert men ikke endelig realitetsbehandlet.

Kvamsgrindkollektivet er fortsatt medlem i Samarbeidsforum, men har vært passive i de siste årene.

På bakgrunn av disse forskjellige faktorene ble det i 2012 vedtatt at Samarbeidsforums leder skal etterstrebe å besøke alle medlemskollektivene. Dette har ikke latt seg fullføre i 2013 av praktiske årsaker, dette er ønskelig å få til i 2014.

Tyrili meldte seg i 2013 ut av Samarbeidsforum for norske kollektiv. Samarbeidsforum synes det er trist at Tyrili ikke føler de kan innestå for den «profilen» Samarbeidsforum tar i samfunnsdebatten rundt rusbehandling. Samarbeidsforum synes det er trist at ikke alle kollektiv føler de har naturlig plass i vårt fellesskap. Samarbeidsforum beklager utmeldelsen.

«Kunnskapsgrunnlag for institusjoner rettet mot ungdommer med alvorlige atferdsvansker og/eller vedvarende misbruk av rusmidler.»

Utkastet til dette omfattende kunnskapsgrunnlaget ble presentert i mot slutten av 2013. Sosialpolitisk utvalg i Samarbeidsforum har jobbet for at ruskollektivene innen barnevern skal komme med i dette kunnskapsgrunnlaget – og har lyktes i den jobben. Sitat hentet fra innledningen i Kunnskapsgrunnlaget – «Om Kunnskapsgrunnlaget;»

«Kunnskapsgrunnlaget baseres derfor både på forskning, praksisnære modeller (ruskollektiver) og inkluderer brukeres synspunkter på institusjoner.»

Rapporten om felles virkemidler i kollektiver som Samarbeidsforum står bak (2011) er spesifikt nevnt i Kunnskapsgrunnlaget, og sidene 48-51 omhandler ruskollektivene som behandlingsmodell og en rekke terapeutiske kollektivmetoder, organisering og særtrekk – inkludert medleverskap – framheves.

Fredrik Lange-Nielsen har gjort et stort arbeid for å få ruskollektivene spesifikt omhandlet i dette Kunnskapsgrunnlaget.

Representant i HSØ's fagråd

Samarbeidsforum for norske kollektiv har alltid hatt som ambisjon å være en positiv påvirkning av rusbehandlingen i Norge, og bestemte i 2013 å arbeide for å få en representant inn i fagrådet i HSØ. Dette arbeidet ga resultater og Tore Martin Helgesen (Solliakollektivet) representerer nå Samarbeidsforum i fagrådet i HSØ.

Støtte fra Helsedirektoratet

Samarbeidsforum har igjen fått støtte fra Helsedirektoratet til arbeidet med kompetanseheving i medlemskollektivene med kr. 100 000.- Denne støtten gjør at vi kan opprettholde kvalitet, hyppighet og form på Gurisetsamlingene og at vi så langt har kunnet subsidiere 3 ansatte fra medlemskollektivene til deltakelse på samlingene.

Hvor går Samarbeidsforum videre?

Finnmarkskollektivet og Langørjan er nedlagt og Tyrili meldte seg ut av Samarbeidsforum.

Samarbeidsforum har gjennom året vært triste vitner til at mangfoldet inne rusbehandlingen i Norge er redusert ved at ytterligere to viktige og tradisjonsrike fagmiljøer – og medlemmer i Samarbeidsforum – er ofret på konkurranseutsettingsens fortreffelige alter, Langørjan og Finnmarkskollektivet. Det er trist og bekymringsfullt at rusbehandlingstilbudet dreies mot kortere og kortere tid og poliklinisk behandling – også for de med de svakest funksjonsnivå, samtidig som bestående, funksjonelle behandlingsmodeller for denne målgruppen raseres. Vi alle – Samarbeidsforum inkludert – blir hjelpeløse vitner til anbudsprosesser det er umulig å forstå seg på, tatt i betraktning de politiske føringer som er gitt i forkant av anskaffelsene om prioritering av ideelle, ikke-kommersielle aktører, mangfoldet som skal beholdes osv.

Regjeringsskifte ga – paradoksalt nok – håp om bedring for behandlingfeltet, med lovnader om ekstra bevilgninger til behandlingsplasser – sågar langtids døgnbehandling. Våren 2014 blir Finnmarkskollektivets endelige skjebne besejlet, dersom de da velger å legge inn tilbud på den utvidede anskaffelsen i HN.

Et tema som opptar Samarbeidsforum mye, er hvor går Samarbeidsforum videre? Spørsmålet er naturlig nok sterkt knyttet til det faktum at antallet medlemskollektiv synker – og det reiser flere spørsmål om vi bør invitere flere ideelle eller statlige heldøgns behandlingstilbud med i en type utvidet Samarbeidsforum? Blir vi redusert som påvirker i samfunns- og fagdebatter når vi blir færre kollektiv og utgjør færre pasientplasser? Vil vi klare å drifte Gurisetsamlingene som er den mest sentrale virksomheten i Samarbeidsforum?

Ingen vedtak er fattet på disse områdene gjennom 2013, men her må diskusjonene og veivalgene videreføres inn i 2014.

Det svært positive i alt dette er at antallet deltakere på Gurisetsamlingene har vært stabilt – eller sågar stigende. Det er oppfordret til mobilisering i medlemskollektivene og det ser ut til at det tas på alvor.

NY HJEMMESIDE

Hjemmesiden er kommet på plass i flott, funksjonelt design, etter at vi vedtok en endring i drift av hjemmesiden i 2012. Dette er gjennomført for en investering på kr. 10 000.- Prisen for drift og oppgraderinger er på kr. 5000.- pr.år. Her har vi også spart mye.

Reidun Wilhelmsen
Leder styret

Knut Bakke
Leder sosialpolitisk utvalg